Samverkansnämnden
Kristina Ateva
Thomas Kunze

TJÄNSTEUTLÅTANDE
HSN 2021-0401

Samarbetsavtal Kunskapsstyrning för sjukvårdsregion Stockholm-Gotland

Ärendebeskrivning
Ärendet innehåller förslag till samarbetsavtal som reglerar samarbete inom kunskapsstyrning mellan Region Gotland och Region Stockholm. Samarbetsavtalet är ett underavtal till det övergripande samverkansavtalet mellan Region Gotland och Region Stockholm inom ramen för sjukvårdsregionen Stockholm-Gotland. Det som står i samverkansavtalet gäller även för detta samarbetsavtal.

Beslutsunderlag
Tjänsteutlåtande 2021-03-02
Samarbetsavtal Kunskapsstyrning

Förslag till beslut
Samverkansnämnden Stockholm-Gotland beslutar följande:

1. Samarbetsavtal Kunskapsstyrning godkänns och överlämnas till Region Gotland och Region Stockholm för fastställande i respektive region.

Motivering till förslaget
Region Stockholm och Region Gotland utgör tillsammans en sjukvårdsregion, det framgår av3 kap. 1§ hälso- och sjukvårdsförordning (2017:80). Att ingå i en sjukvårdsregion medför ett särskilt ansvar som innebär att planera, verka och agera gemensamt för att leverera god vård på lika villkor till alla invånare inom sjukvårdsregionen.

Kunskapsstyrning innebär att utveckla, samordna, sprida och använda bästa möjliga kunskap för att uppnå en mer kunskapsbaserad, jämlik och effektiv hälso- och sjukvård och bygger på samspel mellan nationell, sjukvårdsregional och regional nivå. Samarbetsavtalet omfattar respektive regions bidrag och ansvar inom de tre nivåerna.

Region Stockholm utgör landets största region medan Region Gotland utgör landets minsta region, förutsättningar samt utmaningar skiljer sig väsentligt åt. Genom samverkan, samarbete och ett gemensamt ansvarstagande inom sjukvårdsregionens alla processer ökar förutsättningarna för en resurseffektiv, gemensam hantering av de utmaningar som hälso- och sjukvården står inför.

SAMARBETSAVTAL

KUNSKAPSSTYRNING

MELLAN

REGION GOTLAND

OCH

REGION STOCKHOLM

Avtalsparter

Part 1: Region Stockholm org. nr. 232100-0016, genom hälso- och sjukvårdsnämnden nedan kallad ”Region Stockholm”.

Part 2: Region Gotland org.nr. 212000-0803, nedan kallad ”Region Gotland”.

Innehåll

1 Avtalets sammanhang 1
2 Bakgrund 1
3 Grundläggande förutsättningar 1
4 Syfte och mål 1
5 Omfattning 2
6 Nationell nivå 2
7 Sjukvårdsregional nivå 3
7.1 Gemensam sjukvårdsregional kunskapsstyrningsorganisation 3
7.2 Kommunal hälso- och sjukvård och omsorg 5
7.3 Beslut om förändringar i den sjukvårdsregionala kunskapsstyrningsorganisationen 5
7.4 Kunskapsstyrning inom cancerområdet 6
7.5 Nationella kvalitetsregister 6
7.6 Statlig finansiering till sjukvårdsregional nivå 7
7.7 Gemensam beredning av remissvar 7
8 Regional (lokal) nivå 7
9 Tvister 8
10 Kontaktpersoner 8
11 Avtalstid och utvärdering 8

1 Avtalets sammanhang

Detta samarbetsavtal är ett underavtal till det övergripande samverkansavtalet mellan Region Gotland och Region Stockholm inom ramen för sjukvårdsregionen Stockholm-Gotland. Det som står i samverkansavtalet gäller även för detta samarbetsavtal. Detta avtal reglerar samarbete inom kunskapsstyrning mellan Region Gotland och Region Stockholm.

2 Bakgrund

Region Stockholm och Region Gotland utgör tillsammans en sjukvårdsregion, det framgår av 3 kap. 1§ hälso- och sjukvårdsförordning (2017:80). Att ingå i en sjukvårdsregion medför ett särskilt ansvar som innebär att planera, verka och agera gemensamt för att leverera god vård på lika villkor till alla invånare inom sjukvårdsregionen.

Region Stockholm utgör landets största region medan Region Gotland utgör landets minsta region, förutsättningar samt utmaningar skiljer sig väsentligt åt. Genom samverkan, samarbete och ett gemensamt ansvarstagande inom sjukvårdsregionens alla processer ökar förutsättningarna för en resurseffektiv, gemensam hantering av de utmaningar som hälso- och sjukvården står inför.

3 Grundläggande förutsättningar

Kunskapsstyrning innebär att utveckla, samordna, sprida och använda bästa möjliga kunskap för en evidensbaserad praktik och ett lärande hälso- och sjukvårdssystem. Kunskapsstyrningens verktyg utgör kunskapsstöd, stöd till uppföljning och analys, stöd till verksamhetsutveckling samt stöd till ledarskapet.

Under 2018 etablerade alla Sveriges regioner, med stöd av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), ”Nationellt system för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvård” och under 2019 trädde den sjukvårdsregionala kunskapsstyrningsorganisationen inom Stockholm-Gotland i kraft, vilken speglar den nationella strukturen inom systemet för kunskapsstyrning.

4 Syfte och mål

Visionen för ”Nationellt system för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvård” är *Vår framgång räknas i liv och jämlik hälsa. Tillsammans gör vi varandra framgångsrika*. De övergripande målen för en utvecklad kunskapsstyrning nationellt, sjukvårdsregionalt och lokalt (regionalt) är att vården är

kunskapsbaserad, säker, individanpassad, jämlik, tillgänglig och effektiv. Målet är att så långt det är möjligt optimera resursutnyttjande och vårdkvalitet utan hänsyn till organisatorisk tillhörighet.

5 Omfattning

Kunskapsstyrning bygger på samspel mellan nationell, sjukvårdsregional och regional (lokal) nivå för att uppnå en mer kunskapsbaserad, jämlik och effektiv hälso- och sjukvård. Detta samarbetsavtal omfattar respektive regions bidrag och ansvar inom de tre nivåerna.

Nationell nivå

På den nationella nivån inom ”Nationellt system för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvård” deltar sjukvårdsregionen tillsammans. Sjukvårdsregionen representeras ofta av en gemensam företrädare. Se rubrik 6 sid 2.

Sjukvårdsregional nivå

Regionerna har ett gemensamt sakkunnigarbete som man leder tillsammans. Respektive region har ansvar för att aktivt delta i det gemensamma arbetet. Se rubrik 7 sid 3.

Regional (lokal) nivå

Respektive region har ansvar för att nyttja det resultat som följer av det sjukvårdsregionala kunskapsstyrningsarbetet. Det finns möjlighet att teckna överenskommelser/avtal mellan berörda aktörer i respektive regioner i det arbetet. Se rubrik 8 sid 7.

6 Nationell nivå

På den nationella nivån inom ”Nationellt system för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvård” representeras sjukvårdsregionen ofta av en gemensam företrädare. Sjukvårdsregionens företrädare på den nationella nivån har ett ansvar att fungera som länk mellan den nationella och den sjukvårdsregionala nivån. För respektive regions ansvar för att bemanna med företrädare i funktioner på den nationella nivån, se tabell 1.

Ersättning för medverkan i nationella grupper inom ”Nationellt system för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvård” sker av och enligt ersättningsprinciper i företrädarens hemregion, om det inte finns särskild överenskommelse om annat.

Nationellt fördelas värdskap för de nationella programområdena (NPO) mellan sjukvårdsregionerna. Det sjukvårdsregionala värdskapsstödet för Stockholm-Gotland tillsätts och finansieras av Region Stockholm.

Tabell 1. Bemanning av funktioner på den nationella nivån inom ”Nationellt system för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvård”.

Funktion	**Bemanning från region**
Stockholm-Gotlands ledamöter i nationella programområden (NPO)	Region Stockholm
Stockholm-Gotlands ledamöter i nationella samverkansgrupper (NSG), NT-rådet och MTP-rådet	Region Stockholm
Stockholm-Gotlands ledamöter (ordinarie och suppleant) i Beredningsgrupp (BG-SKS)	Region Stockholm
Sjukvårdsregional samordnare Stockholm-Gotland	Region Stockholm
Sjukvårdsregional kommunikatör Stockholm-Gotland	Region Stockholm
Ledamöter i nationella arbetsgrupper (NAG)	Region Stockholm och Region Gotland

7 Sjukvårdsregional nivå

7.1 Gemensam sjukvårdsregional kunskapsstyrningsorganisation

Regionerna har ett gemensamt sakkunnigarbete som man leder tillsammans och som ska verka för en kunskapsbaserad, jämlik och effektiv hälso- och sjukvård i Region Stockholm och Region Gotland. Respektive region har ansvar för att aktivt delta i det gemensamma arbetet.

Båda regionerna ska finnas representerade i grupperingar inom den sjukvårdsregionala kunskapsstyrningsorganisationen. Respektive region bidrar med olika funktioner, se tabell 2.

Ersättning för medverkan i grupper inom den sjukvårdsregionala kunskapsstyrnings-organisationen sker av och enligt ersättningsprinciper i ledamotens hemregion, om det inte finns särskild överenskommelse om annat.

Uppföljning och analys är centralt i arbetet med kunskapsstyrning. Respektive region ska inom ramen för kunskapsstyrningsorganisationen delge regionala programområden (RPO) regional statistik så att uppföljning och analys på den sjukvårdsregionala nivån är möjlig.

Tabell 2. Regionernas respektive bemanning av funktioner i sjukvårdsregionala grupperingar.

Sjukvårdsregional gruppering	**Bemanning från Region Stockholm**	**Bemanning från Region Gotland**
Stockholm-Gotlands medicinska råd Samordnar arbetet med kunskapsstyrning inom sjukvårdsregionen.	Ordförande Ordförande Regionala programområden (RPO) Ordförande Regionala samverkansgrupper (RSG) Omvårdnadsansvarig Vårdsak Stockholm-Gotlands ledamöter i Nationella samverkansgrupper (NSG) Representant Karolinska institutet	Vice ordförande Ev adjungeringar
Regionala programområden (RPO) Verkar för en kunskapsbaserad, jämlik och effektiv hälso- och sjukvård i Region Stockholm och Region Gotland.	Spesak Vårdsak Stockholm-Gotlands ledamot i Nationellt programområde (NPO) Primärvårdsrepresentant/er Universitetssjukvårdskompetens Ordförande expertgrupp läkemedel Representant Hälso- och sjukvårdsförvaltningen i Region Stockholm Processledare Ev verksamhetschefer	Programansvarig/a Gotland Ev processledare
Regionala expertgrupper Verkar för utveckling och samordning av särskilt angelägna områden där sjukvårdsregionala behov av samordning finns.	Representation från både Region Stockholm och Region Gotland ska finnas. Regional expertgrupp är kopplad till regionalt programområde (RPO) eller regional samverkansgrupp (RSG).	
Regional samverkansgrupp Patientsäkerhet Verkar för utveckling och samordning av patientsäkerhetsarbetet inom hälso- och sjukvården samt tandvården inom Region Stockholm och Region Gotland.	Ordförande Chefläkare eller kvalitets-/patientsäkerhetssamordnare från olika vårdgivare inklusive tandvården FoU-representant Företrädare från Patientnämndens förvaltning i Region Stockholm Handläggare patientsäkerhet Hälso- och sjukvårdsförvaltningen i Region Stockholm	Vice ordförande

Sjukvårdsregional gruppering	**Bemanning från Region Stockholm**	**Bemanning från Region Gotland**
Regional samverkansgrupp Läkemedel och medicinteknik Verkar för en säker, rationell och kostnadseffektiv användning av läkemedel och läkemedelsnära medicinteknik.	Region Stockholms läkemedelskommitté*	Region Gotlands läkemedelskommitté*
	* Regionerna har varsin läkemedelskommitté i enlighet med Lag (1996:1157) om läkemedelskommittéer. Ordförande i Region Gotlands läkemedelskommitté är adjungerad till Region Stockholms läkemedelskommitté. Företrädare från Region Gotland kan adjungeras till Region Stockholms läkemedelskommittés expertgrupper för läkemedel. Företrädare från Region Gotland är ordinarie ledamot i Region Stockholms läkemedelskommittés expertgrupp för medicinteknik.	

7.2 Kommunal hälso- och sjukvård och omsorg

Region Stockholm ansvarar för samverkan med kommuner inom sitt län. Region Gotland ansvarar för samverkan inom sin region med det som traditionellt är kommunal verksamhet.

7.3 Beslut om förändringar i den sjukvårdsregionala kunskapsstyrningsorganisationen

De regionala programområdenas indelning och uppdrag ska spegla strukturen för de nationella programområdena inom ”Nationellt system för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvård”. Beslut om avsteg från den nationella indelningen ska fattas av Samverkansnämnden Stockholm-Gotland.

Beslut om formering av ytterligare regional samverkansgrupp (RSG) ska fattas av Samverkansnämnden Stockholm-Gotland. Det kan endast formeras regionala samverkansgrupper inom områden där det finns nationella samverkansgrupper (NSG) inom ”Nationellt system för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvård”.

Beslut om formering av ytterligare regional expertgrupp för områden där det finns sjukvårdsregionalt behov av samordning ska fattas av Samverkansnämnden Stockholm-Gotland. En regional expertgrupp ska kopplas till ett regionalt programområde (RPO) eller en regional samverkansgrupp (RSG).

7.4 Kunskapsstyrning inom cancerområdet

Sjukvårdsregionens kunskapsstyrningsorganisation inom cancerområdet är ett av uppdragen inom ramen för Regionalt cancercentrum (RCC) Stockholm Gotland. RCC Stockholm Gotland verkar för och stödjer förbättringar i sjukvårdsregionens cancervård. RCC:s arbete etablerades före ”Nationellt system för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvård” och integrering pågår mellan kunskapsstyrningsorganisationerna.

Huvudman för RCC Stockholm Gotland är Region Stockholm, vilket innebär att nationell finansiering betalas till Region Stockholm. I ledningsgruppen för RCC Stockholm Gotland ska båda regionerna finnas representerade.

RCC arbetar i huvudsak utifrån nationella uppdrag med nationell finansiering. Sjukvårdsregionalt finns en cancerplan som bygger på den nationella cancerstrategin, regeringens långsiktiga inriktning för det nationella arbetet med cancervården samt det regionala politiska uppdraget. Cancerplanen tas fram av RCC Stockholm Gotland och beslutas i respektive region. Rapportering av RCC Stockholm Gotlands uppdrag ska ske till Samverkansnämnden Stockholm-Gotland.

Remissvar för vårdprogram inom cancerområdet bereds gemensamt sjukvårdsregionalt i Stockholm-Gotlands medicinska råds beredningsgrupp. Beslut och fastställande av remissvar sker i enlighet med delegationsordning i respektive region.

7.5 Nationella kvalitetsregister

Kvalitetsregistercentrums arbete är väletablerat sedan många år. Ett viktigt uppdrag på nationell och sjukvårdsregional nivå är att kvalitetsregistren ska integreras med kunskapsstyrning.

Varje sjukvårdsregion i Sverige har en registercentrumorganisation, RCO. I Stockholm-Gotland består den av RCC, som ansvarar för register inom cancerområdet, och Kvalitetsregistercentrum (QRC) som ansvarar för övriga nationella kvalitetsregister. RCO arbetar i huvudsak utifrån nationella uppdrag med nationell finansiering. Huvudman för RCO är Region Stockholm, vilket innebär att nationell finansiering betalas till Region Stockholm. Rapportering av uppdrag och budget ska ske till Samverkansnämnden Stockholm-Gotland.

QRC:s uppdrag är detsamma som övriga registercentras vilket är att skapa synergieffekter i samarbetet mellan register till exempel vid teknisk drift, analysarbete, stöd till kliniskt

förbättringsarbete med hjälp av registerdata, samt medverka till att registerdata blir användbara för olika användare.

Inom cancerområdet finns endast kvalitetsregister som klassas som nationella kvalitetsregister. Huvudansvaret för dessa är fördelade på de sex regionala cancercentra. För varje nationellt kvalitetsregister finns ett definierat stödteam, både på nationell och sjukvårdsregional nivå.

7.6 Statlig finansiering till sjukvårdsregional nivå

När statliga överenskommelser förmedlar medel till sjukvårdsregional nivå inom ”Nationellt system för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvård” är Region Stockholm mottagare för medlen. Samverkan mellan Region Gotland och Region Stockholm ska ske kring hur de tilldelade sjukvårdsregionala medlen ska användas. Det är detta avtals kontaktpersoner som ansvarar för att samverkan sker transparent i samband med att medlen förmedlas. Eventuella oenigheter löses i förekommande fall genom dialog enligt punkt 9. Fördelningen av de sjukvårdsregionala medlen ska rapporteras till Samverkansnämnden Stockholm-Gotland.

För statlig finansiering till RCC Stockholm-Gotland se pkt 7.4 sid 6.

För statlig finansiering till RCO i Stockholm-Gotland, se pkt 7.5 sid 6.

7.7 Gemensam beredning av remissvar

Regionerna ska gemensamt bereda remissvar som behöver kunskapsstyrningsorganisationens kompetens. Den gemensamma beredningsprocessen sker i Stockholm-Gotlands medicinska råds beredningsgrupp. Beslut och fastställande av remissvar sker i enlighet med delegationsordning i respektive region.

8 Regional (lokal) nivå

Respektive region har ansvar för att nyttja det resultat som följer av det sjukvårdsregionala kunskapsstyrningsarbetet.

Särskilda överenskommelser/avtal kan träffas mellan aktörer i respektive region.

9 Tvister

En intention med partnerskapet är att eventuella oenigheter i förekommande fall löses genom dialog mellan berörda verksamheter. I den händelse oenigheten inte kan lösas på verksamhetsnivå förs dialog i nedan angivna ordning mellan:

- Angivna kontaktpersoner
- Respektives hälso- och sjukvårdsdirektör
- Respektives regiondirektör

10 Kontaktpersoner

Kontaktperson Region Gotland: Thomas Kunze, chefläkare, Hälso-och sjukvårdsförvaltningen, Region Gotland

Kontaktperson Region Stockholm: Magnus Thyberg, avdelningschef, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Region Stockholm

11 Avtalstid och utvärdering

Detta avtal gäller från och med 2021-07-01 och förlängs automatiskt med ett år i taget om ingen part väljer att säga upp det. Uppsägningstiden är 12 månader.

Avtalet ska utvärderas årligen genom avstämning mellan avtalets kontaktpersoner.

Detta avtal är undertecknat i två (2) exemplar varav Parterna tagit varsitt.

Visby den ……..

_____

Marie Loob

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Region Gotland

Stockholm den……

_____

NN

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Region Stockholm